

Foch y cendea.

1001.

2155

2155

2155

2155

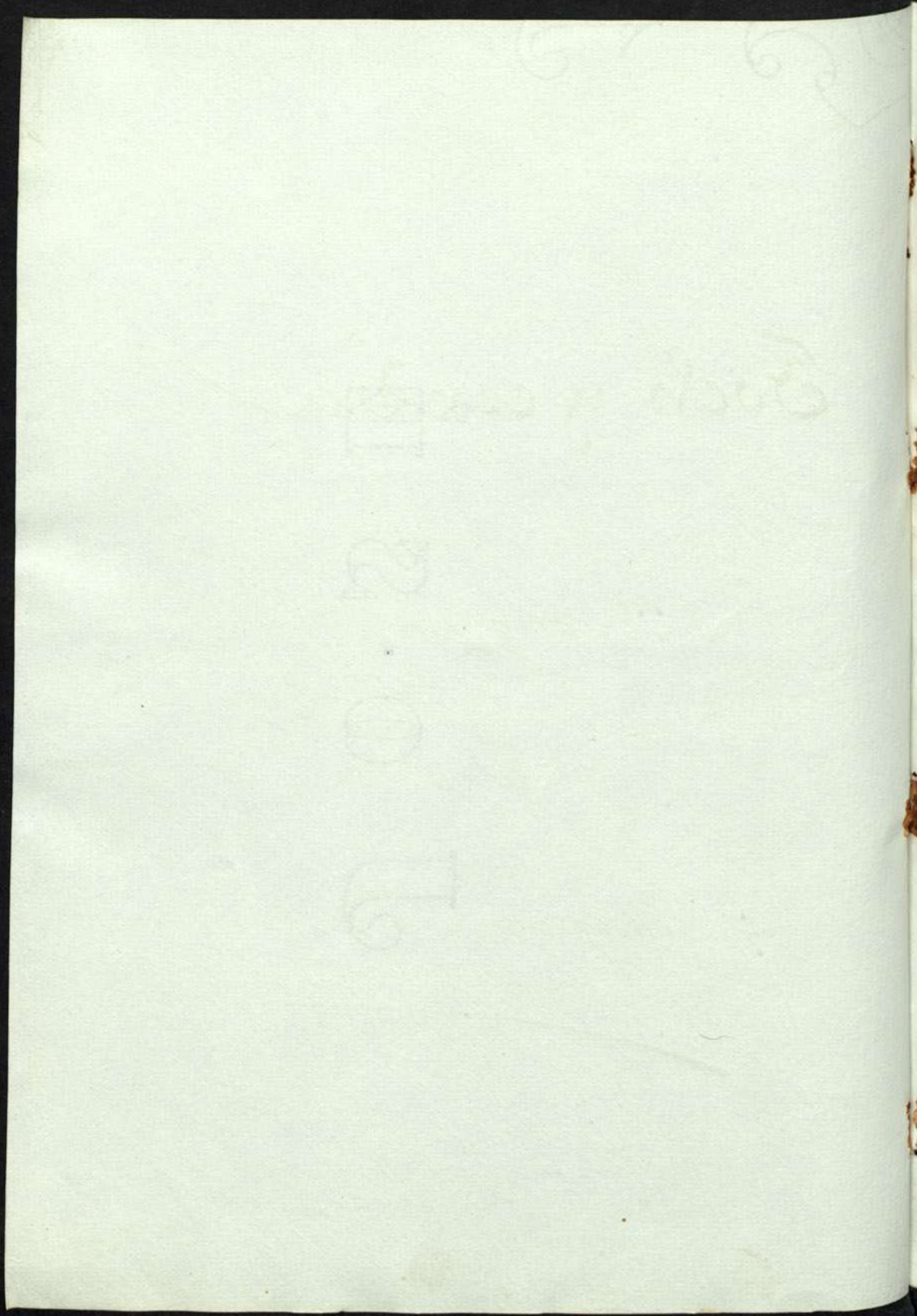
Foeh y cendra

original

de

D. Miguel Piba

Personatges

Roseta..... Fra D. Adela. Clemente.

Marieta..... Fra D. Elvira Musté.

D. Pau..... D. Salvador Carrera.

Albert..... D. Miguel Riba..

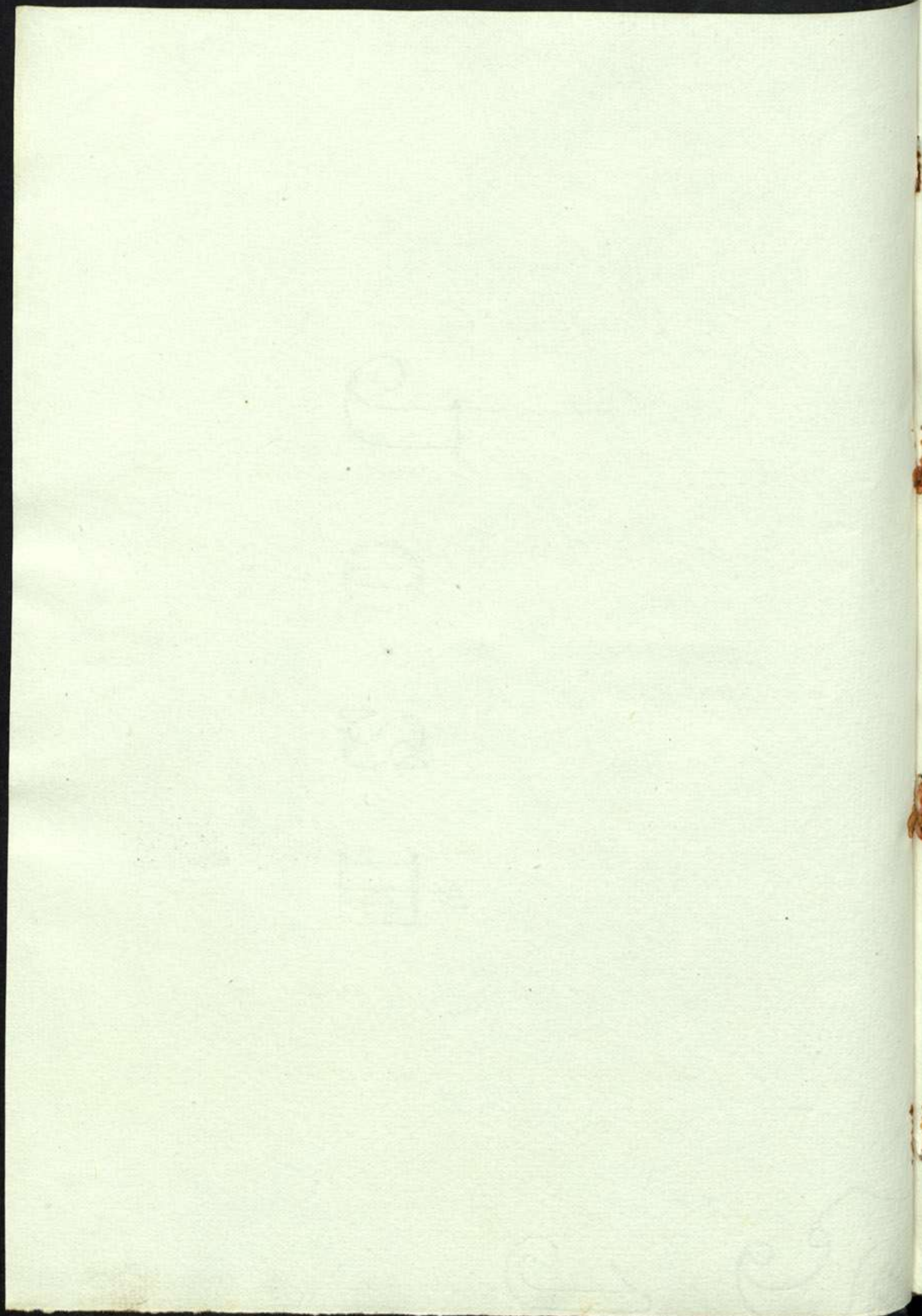

Quica actual

Nota: Per dreta y esquerra
s'entendrà la del actor.

Acte iunich.

Sala rica. Sortas laterals y ab foro, villeria, etc. Tres taulas rodonas, ab tapetes, a dreta y esquerra primer terme, duas, y l'altre, al mitg, segon.

Escena I

COPISTERIA
DE FRANCISCO LOPEZ
TARRAGONA

Mariceta y D. Pau.

Pau. Es dir que hi som altre cop?

Ma. Ja se sab.

Pau. No'n sortirem.

Mar. Que hi vol fer?

Pau Si; que hi farem?

Mar. Jo, no ho se!

Pau Y jo tampoch.

i Y serà per lo mateix?

Mar. Està clà!

Pau Vaja, ja es massa.

De lo que aquí a casa grassa

creu Maria que n'hi ha

un feix.

i Jo no has vislumbat les

frans?

Mar. Jo? ca!

Pau i Y ahont son?

Mar. A praseits.

Pau Y tornaran, com ja ho vety

gallejant y fets uns brass,
ab onorrets de pam.

Ma Possible.

Pau No se' com acabaran!

Ma Estrit que estimant se tant
venyerin sempre.

Pau Es sensible.

Ma Lo sempre els veig ab rencor
cap d'ells may esta content.

Pau Y si n'heu esment la gent
viuran sempre ab mal humor,
perque avuy la societat
te tant desitj de cebasse,
que a un ser deya, al
des cui d'arre,
com san Bartomeu; prelat.

Mar. Don Pau veigi de buscar
la manera de arreglarlo,

Pau Si puich....

Mar. És l'únic amparo
que en lo mon poden trobar.

Pau (Francisco)

¿Y al anarsen que t'ha dit?

Mar. Que l'odia l'est estigues.

Pau Y ja li tens?

Mar. No.

Pau Donchs ves.

(Mutis Marieta,
fora en guerra)

Escena II

D. Pau

Vaja, que estich divertit!
 Se estiman, com no es possible
 que uns altres s'estimin tant,
 y sempre estant reganyant!
 Oh, si hasta sembla impossible,
 que a dintre d'un mateix cor
 capiga a un mateix moment
 un malestar tan violent
 y un dol, dulcissim amor.
 Aquets celos malehits
 que me'n costan de disgustos.
 Si al menes al varios gustos
 anessim tots tres units.

Pero ca fan com los frares:
"Que no 'ls destorbin per res"
i que hi ha un disgust no
mes?

La ho tenen de arregla'ls
freres.

Aixó es fill del matrimoni,
perque en totas las parellas
sino, es per ells, es per ellas
que si ha de ficia el matrimoni:
al l'any primer ja se sab
tot es poesia, tot cor
y prosturetas y amor
de desde 'ls feus fins al
cap.

Ningú d'ells destorb consent,

sempre estan com dos coloms
fent coretas... y visions
que se'n viu tota la gent.

Elavors no hi ha cap apuro,
tot es dol, cap pena i veu,
y no 'ls hi pesa la creu
ni tant sols un tap de suor!

Pero si ve' la ocasio

de que's faltan al respecte
lo que era gracia, es defecte,
es dolent lo que era bo!

Desde aquell instant fatal
ab prevencio mal fundada
sols saben di: y fue apresada
la albarda matrimonial! -

Quan es probable, es segü,

que com en la edad primera,
sempre seria lleugera

si la sapiguessim dir.

Mar. L'arroís es fora del foc
y es passa².

(Instit)

Pau. Es passa².

Mar. Si.

Pau. Si².

(Campanella dritre)

Pau. Obra noya.

Mar. Vaig a' obri'.

Pau. Si' acas son ells, que no hi
soch.

(Mutí rapidament,

segona dreta)

Mar. Que no hi es? Que voldrà fer?

Atre si que no ho comprendrà.

Voldrà regons se despiren
que s'arreglin ells primer.

(Va a' obrir)

Escena III

Roseta y Albert que entran y troben
los abrichs per las cadiras

Alb. Això no's pot aguantar!

Ros. I jo no ho aguanto mes!

Aquesta nena, no ho es
com las que tu vas tractar.

Alb. Nols callarte?

Ros. No obediço.

Ab. Però si no tens mutuu.

No Home; si la gent ja ho deu.

No serveixes.

Ab. No serveixes?

i Perque?

No Te vas equivocar.

Se l'estat del matrimoni
ets inútil.

Ab. Un divorci!

Fan no' m'hejo rebaijar.

Se curis' m'pot respondre

algui?

No. I qui' m'pot respondre?

Ab. Qui?

Tu diras, potre' el veu!

Donchs qui sera; sino tu!

Nos. De, vaja no'm referencio
a n'aquestas minuetats.

Mb. (Ab intencio)

Es que son las cualitats
precisas!...

Nos. Que jo aburreixo.

Lo que vull di' en eu moment
es que per contes de gustos
a' la mille' sols disgustos
li donas y etern torment:
si llibertat vols tenir
ja sabs lo que tens de fe;
deixarme, o me'n aniré:
ai'so' fa qui sab cumplir
Totas las obligacions
del matrimoni.

Ab. Roseta!

No. La deus a viure soleta.

Ab.

(apart)

Ion cervell fa evolucions!

(alt)

Y que vols?

No. Se igual que tu.

Ab. Vaja supreix un desordre
to teu cervell!

No. Esta en ordre!

Ab. Pero els pantalons qui'ls du'?

Es que't vols tu comparar
ab los mascles?

No. Ab tu, si;

perque sabria' cumplir
millor que tu.

Alt. Vols callar?

Res No callo.

Alt. Mira que'm tens
cremat fins al punt de dalt.

Res Donchs aigua es lo principal.

Vull tots el meus drets, entens?

Tu ab las tevas rahons
ab tothom te relacionas
y especialment ab donas;
y com jo tinc relacions
també las vull conservar.

Alt. Si tu y jo som diferents.

Res Jo tinc los drets que tu tens,
ya'n'ells no vull renunciar.

Alt. Donchs que hem de fer?

Res Ja ho he dit,

separaravarnos.

Alb. Donchs nullo.

(Se pareixan nerviosament
entretentintre ab algun
objete. Al trovarre ells
dos diu Rosta!)

Nos. ¿Perque cuan sabido jo
a' algu, m' donas un pressich?

Alb. Perque no se' com donarte
a' comprendres que es mal fet,
que no ho deus fer!

Nos. Y tu hi tens dret?

Alb. Vaja, prou en compararte.

Nos. Donchs aquanta jo no vull
aquesta vida cruel.

(Pateixant)

Ab. Deu meu! La lluna de mel
durant sols lo temps d'un bull
perque la van inventar?

Res. Sols per fe' patir la dona!

Ab. Mercipia tunda bona
al dia que'm vaig casar.

Res. Guin suprimment, Deu del cel!
Sols que esta a la teva ma
l'estinguirlo.

Ab. Ja ho se' ja,
no ho repetiris.

Res. (Plorant amargament)

Cruel!

Guin modo de despreciarme!

Infame! ves si ho mereixo!

Ab. Calla, perque malakeixo

fins l'instant que van
casar-me.

Nos

(Ab to'ironich)

No'm tens cap necessitat
de profana d'aquet mode.
Tu ray que'l teu incomodo
va prompte a'la eternitat.

Ab. Rosa, no'm parlis aixis
perque no se' que fare!

Nos

(Tranquilla)

Perque ets cortes al carrer
y ets absolutista ab mi?

Ab. Y quins moments mes fatals!

Perque cambies que furia?

Nos. Nos van casa al mateix dia
per lo tant, estem iguals!

Ab. Quisó' es un patí etern!

Nora (Kornich)

Home, no pateixis tant.

Ab. Però; quan enviàran
certas lengües al' infern.²

Nor. La teva hi han de portá,
que la meva...

Ab. Si; també....

Nor. Tan de bo!

Ab. Si; ojala!

(Albert se va rapidament,
primera porta dreta, y la
tanca. Nora se dirigeix a
ella. Albert obra; li dona
una mirada y torna a tanca!
Nora retrocedix, y después se

una pausa diu!))

Escena IV.

Roseta

Deu meu que soch desgraciada!
Y yo que l'estimo tant!

Pui m'ho habria de haver
dit

que aixi m'hauria olidat!
Sempre m'ho deya la mare:

"No t'fabis d'home elegant,
perque cuant menos t'ho

pensis,
creu que te la freigira!
Encara que ell, no bronejé,

per deo no te'n fihis pias,
 perquè quan ell no las busqui
 ja te'l vindran a buscar."

No la vaig volguer obehir,
 y ab últim, ha resultat
 tot lo mateix que ella deya.

Qui's ho havia de esperar?

Y com ell es molt guapet
 y vestes algo elegant
 no'ndu procas de... dellomas
 rastrejant lo seu gaban.

Y es clar, com moltes lo miran,
 ell, en saluda' no es car.

Ojala' un dia 's quedes
 ab lo bras encarcarat,
 que no lograria treure

lo sombrero del seu cap!

Pero no tindrem tal sort,
las senyoras, no ho crech

pas.

¿més crech que de pulmonías
ni ha mes per salvar!

Si es dona, una sorrizeta
ell li dedica, y es cla;
jo m' enfado, y comens em
a' enfilarnos tant y tant
que tenen lloch las escenas
com la que ja han

presenciat.

Él el diu, que es cortesania
y que es un deber, oh, ca!
A n'a' mi no me la pega,

es massa petit encara?

Se amagat ja li perdono:

es dir li perdono... ¡ca!

Que li perdono, ho feug veurer
cuant estich d'ell al devant.

Ja no'm faltaria mes

que ho arribés a olovar...

me enganyaria a tot hora,

si ara de'n cuant en cuant.

Prech que davant dels marits
hagem de ser tolerants:

adquirim mes importancia
sent indiferents, i vritat?

Prou debils som; si escrigessim,
grotse'ns voldrien menjar!

Prou abusam de nosaltres.

Encara no fa' dos anys
que'ns vam casar; allavors
sempre el tenia al costat,
cor que vols, cor que desitjas,
oh, no venyem pas may;
no mes quant li daba celos
se prosaba tot tibet,
y es que volia fe' l' serió;
pero no ho lograba may.
Desseguida 'l feya riurer,
aquella gran serietat
se evaporava al moment
per mes que ell volgues
luchar.

Alló m' agradaba a mi,
perque' m' probaba molt cla'

que m' estimaba al deliri.

Nos veyam sempre flegats
y del bras engampadets
y tant sorrrients y amants
que..... mes de quatre vegades
me feya ruboritzar;

en fi, que en tot lo que feyam
may estabam discordants,

per mes cosas que'ns passessin
jay, sempre feyam la pau!

Pero ara es al revés:

al res habem de ana iguals.

Quant ell se trova a sant Pere,

jo, ja se sab, a sant Pau.

Quant nos crusem per el carre,

i saben, el pillu, que fa'?

fa com aquell que no'm veu,
si senyors, i'oy que es
estrany².

y sols ho fa, perquè'm
cregui

que no ven donas... es clà!
Avants me deya: Roseta,
que't menjària's, vejam!

algun dulce². una yemeta².
un tortell, turrons o'imbres².

y tot lo que demanaba
ho proceia al instant.

Ara mechreheix al revés,
ni un sol gust me satisfà!
jija puch ser laminerera,
perell si'que tant se val.

Aprended flores de mi
 lo que me passava a m'als
 dos anys:

avans me portaba dulces,
 ara sols morros de pam.

Antes jo tenia uns drets
 que fins se'm feyan estranyys;
 pero enant va' concedir-mels,
 perquè va' ferho, ell sabra.

Per lo tant, ab veu molt clara
 vull exigirli al instant
 la igualtat devant la ley
 com mereix tot ser huma;
 y com ell en ocasions
 variadas, diu que es liberal,
 reclamare' al molt orgull

los meus drets individuals.

(Mutis rapit - l'esquerra)

Escena V.

Albert.

Ja no hi es, ja ha desertat.
Mirin que mi ha un vago;
y parara mal aixo,
jo veig venir mal trasllat.
Ella ja s' troba cansada
de la vida que li dono
y anhela el meu abandono
per poguer viure aislada.
Perque sabido s'open;
es di, que ab bones rahons
me nega las relaciones.

No se' com acabarem.

Fe' la xaveta perduda,
se' senyors, si: s'ha loeat.

Lo disgust que habem passat
lo ha dut una qe revuda!
una tal donya Maria
que de molt temps jo no veyo
y que 'l meu pare s'hi fuya,
vamos, vull di' conceipia;
y perque l'he saludada
ja m'ha voltat escorpio
y m'ha posat com il faut:
proca cosa, ha fet brigada
de la llengua en un moment,
jo he fingit no ferne cas,
y ella feta un Fienabras;

comensa a' tota la gent
que trobaba per 'l camí
a' saluda' a' tort y a' dret
tant si es ben fet com mal

fet
sols per venjar-se de mi.

Lavors ja no m'hi aguantat.
¿Puin home es que ho consent
que sols siga un proch decent?

¿Será un plan estudiat?...

¿Potser ja hi ha uneyra ver
que li busca pres sigallas?

Si es vritat, com qui trenca

allas
los seus caps dividive!

Y no fora pas estrany

que temes lo que ara he dit,
 perquè avuy cada marit
 te format cada prarany....

Arribara a se impossible
 que la muller ho crech veure
 la jugui lo marit treure
 de casa, oh, si, es possible,
 o fe una cosa sencilla;

per millor seguretat
 porti senyore en lo costat
 tota senyora, un guindilla,
 oh, si, si, no ho deytur pas.

Quant era solte, al fatichs
 vaig veure uns quarnts amichs
 que al trevall me feyan cas.

Me vaig casar, en mal hora!

com si ho aguessim tractat,
sempre me'ls trobo al costat,
a' tots ells y a' tota hora,
ab lo sombrero a' la ma
sent molt atens a' la dona,
me donan la enthorabona,
no s' cansan de bromejá
ab ella, me la fan riures
contan' algun chascarrillo,
a' mi' m' diuen que te brillo,
que ab tal angel ja' s' pot
viure,
y que si tenim uestions
que cuant tindrem un petit...
es di', que al pobre marit
no mes li buscan rahons,

no l' desiran may sossegar,
 ja li ofereixan la casa
 y ell per ser pacient, fa l'asa
 sonrient, y al acabar
 rosbament per no cometre
 una falta l'ofereix,
 ells s'alegran, ell grateix
 y alguna vegada... etcetera!...

Vaig sol, ab seguretat
 que no'm sabuda nuigui.

Vaig ab ella de regu
 torno a casa marçijat.

Malhida siga l'hora
 que ab la brocha'm van mulla!

L'altre dia, un capella
 li va semblar una senyora!

Sal final de las cuestiones
dii: que té'ls mateixos drets
que jo... que si son aquets...
es di; no mes nou rahons.
Los drets, qui'ls hi donava
que demana, a' no se un ara?
Yo puch treurer... algo de casa,
ella, sols mi'hi pot porta'.

Y després dels es callots
me dii: si val mes fulano,
si sotano... si mengano...
perque no's casaba ab tots.
Ja ho dii clai y catala' el dicho!
Tot home quant es casat
hade ser burro expatllat
o un toro fugit. He dicho!

(Lidantla)

Marieta! Veyam si'acabo
de una vegada.

Escena VI

Albert, Marieta

Mar. Senyor!

Al. La senyora?

Mar. Al tocador.

Al. Digali que vingui.

Mar. (Al satisfaccio y apart.)

Dravo!

(Mutri i' guerra)

Al. Veyam que determinem
que jo mes no vull sufrir.

Vejami² ja ve... Sa es aqui.
Lui sab, potse 'm surtirem.

Escena VII

Albert, Roseta, seguida de
Marieta que fa 'mstruïfoco, tan-
cant la porta.

No. Qui que voste 'm demanaba?

Alb

(cbp)

Ara 'm tracta de voste.

(Alb)

Si... si senyora.

No. Y... perquè '2.

Alb. Nargi a'dirli.

(cbp)

Sembla un raba.

No. Acabijromte, que jo
no estich per conversacions.

M. En legals las discusions
las ha de admetrer.

No. Lo, no.

M. Sempre que jo vulgui.

No. In fi!...

sigui breu.

M. Y mes que un toro.

Taió del vorte, abolit ho
que no m'agrada a si a mi,
fes lo favor de escoltar-me.

No. Si vol, ja pot comensa!

M. Breu aqui m'has de exporar.

No. Lo que vull? vaig a explicar-me.

Ab. Bueno.

R. i Sap lo que vol di
la igualtat, federació,
y la llibertad de acció
dins la moral?

Ab. (Ap)

ety de mi!

R. Albert, que habem de se iguals
dii la ley que voste explica,
y vull, en que'l mortifica
los meus drets individuals;
y com la llibertat brilla
vull disfrutar llibertad:
ja ho tens entès, y explicat.

Ab. (Ap)

Si concepera en Lorrilla.

(Alt)

¿Y que pretens, criatura?

No. Ja ho has sentit, la igualtat.

Alt. Oh, no hi ha mes, s'ha locat!

No. Se' igual que tu.

Alt. Ja me apurra.

No. Saluda'tu, y jo no?

Alt. Jo no hi vaig a perdre ve.

No. ¿Jo si?

Alt. Podria se,

y dech evitarho jo.

No. Ja que de aquest modo'm negas

lo permis per saluda'

es que't jrot perjudica,

y'm prova que me la pegas.

Alt. ¿Vols escoltar me, Roseta,

seguiera un moment².

Ruc. Si, digas.

Mb. Los homes buscan amigas,
son amichs de la brometa,
desitjan los fruits vedats,
no's presentan tal com son,
creume, tots los d'aquet more,
ja ne vien expravilats:

son tus suts fan com los gossos
y procuran diligents
endurssen en breus moments
de la dona fins los ossos;
y no ab tot aixo que hi dit,
te vols la dona, en herencia,
desheredan ab urgencia
si poden, a'n'el marit,

Com que ja veus tu, si puoch
 tira pedras a las teulas
 del meu terrat; menjo neulas
 pero jo; els neules no 'ls deuch.

No. Las amigas que tu has dit
 que buscan los homes tots,
 son aquets caps de esbalots
 que 'ls decentes han aburrit;
 y com, segons dius y sent
 ab los buscas te comparas,
 ben clarament me declaras
 que no ets tu dels mes decentes.

Si no la fas, no la temis,
 diu un adagi aprobat;
 y com tu ara has demostrat
 pensa com aquets... no 't cremis!

Null que cambitus, o' much
tira' pedras a' las teulas
que has dit avans; menjo
neulas

pero jo' ls neulas no' ls duch.

Ab. Vayas donchs lo que hem de fer.

Res. Es prompte determinat.

Ab. Separar nos!

Res. Taviat.

Ab. Vos ab l'ordre que ha de ser.

Res. Sa veurais, fem com los nobles,
separaremus d'habitacions.

Ab. No, que tindriam cuestions.

Treu de casa los teus mobles.

Res. El que'ls ha de treure ets tu.

Ab. Jo' aqui a' casa soch l'amo.

Don. La ley m'ampara y reclamo
l'article que s' diu... mil hu'.

Escena VIII

Ita, D. Pau Hugo Marieta

Pau. Hola! ja tenim tronada!

Alb. Ya mes tempestat!

Pau. Adios!

De tant que vos estimeu
vos apunyeguen.

Don. (Ab despreci)

Ay, no.

Pau. Es di' que no m' sortirem?

Don. Per mi don Pau, d'entre poch.

Alb. I que ha de se'avuy mateix.

Don. Si, com més aviat millor;
jo no puch resistir més
aquesta vida.

Abb. Tampoch.

Pau Pero diguemme, que os passa?
qui dels dos això promou?

Abb. Ella

Pou. Ell

Pau. Ell y ella....

Abb. Tu!

Pou. Tu!

Los dos. Tu!

Pau

(Dominant.)

Vaja, tots dos!

Be!, que hi ha?

Pou. Que li reclamem

los meus drets.

Alb.

(Ab ironia)

1. 'Los que triech jò.'

Pau: 'Los drets del home?'

Alb.: 'Decert!'

Pau: 'No junch conceditels.'

Alb.: 'No?'

Pau: 'Es cla!'

Alb.

(Plorant)

Com voste es son frare
lo ha de protegir.

Pau: 'Adios!'

2. 'No veus que lo que demana,
no t'ho pot concedi' l'noy?'

Alb.: 'Llops ab llops, may se morregan,
jò ho diu el diho!'

Pau Lo llayr²

No Vull dir que com es fell se'n
lo ha de ajoyas.

Pau (ibid)

Pau Boy
aumentara' de vehins.

(Alt.)
Lo l'ajoyo²

No Si senyor!

Pau Vejam, analisare!

Roseta, els drets de tots dos.

Aquet menja si ho fem tots.

Aquet veu vi.

No Y jo aigua.

Alt Si beus aigua es perquè vols.

Pau De, vaja, deixetho correr

no os barallen per tant poch.

Pren cafe.

Ab Ella cafe y llet.

Pau Y fuma.

No Pero jo no.

Pau Fuma una dona, Roseta

ja saps que es indecoros.

No Y que fumo?

Pau Si no ho dich.

No Ay, deu men quart, no senyor

com no hi nascut a la Habana...

Pau Ell va a teatro.

No Jo no.

Ab Perque no't dona la gana.

No No hi veig, perque mes d'un cop

has dit que antes prens la copia

al casino dels senyors;
y així ho diré perquè no hi

vagi!
San. Aquet dorm, tu també dorms.

No. De vegades me desperta.

Mb. No mes quan me falta son.

No. Després saluda....

Mb. I saluda....

No. A donotas...

Mb. A homenetots....

No. Per so' venen las venyinas.

Mb. Per so' venen, si' senyor.

(Pausa)

San. Voleu que jo 'l fallo donque'?

No. Si.

San. Teniu culpa tots dos.

Dor

(Singing)

Sen meu que soch desgraciada!

Pau No mes me faltala aixo!

Alb. ¿t mi tambe 'm fa' culpable
de lo que ha passat?

Pau Y donchs?

Alb. Així ostina 'ls fills un pare?

Pau Es que....

Alb Passioee!

Pau; Tableau!

Alb. Quedis per fill la Roseta.

(Mutis repetit)

Pau

(Cridant lo)

Que 't tornas boig?

Albert! Albert!

Dor. Així's home;

a'n'ells las contemplacions,
y a'mi que so' el sexe debil,
sols....

Pau Si os estimo a'tots dos.

No No vull carinyo per forza.

Pau Pero escoltara.

No No senyor.

(Mutis rapid)

Pau Deu meu, y quinas engurnias!

Mar. (Sustint)

J. Don Pau, que's cobra l'arros!

Pau Jo tambe ja estich cobat.

Mar. Que no venen los senyors?

Pau Are 'ls ho preguntare.

(Después de l'uita)

i Al qui comenzo dels dos?

Li ho dich a' l' Albert, la Rosa.
s' enfadava. Donchs no 'm moch.

(Desde el centro del escenario)

¿Tú voleu veni a' d'ina?

Alb.

(Dintre)

No vull veni.

Do.

(Dintre)

Lo tampoch.

Can

Hi ha arros a' la milanesa
y mireu que 's cova noys

Do.

(Id)

Tú 's cobi

Alb

(Id)

La 'l prot llessa!

Can

No 'm voleu?

Alb

(Id)

No.

Res.

(Id.)

No senyor.

Mar Comenxi voste.

Pau Si; esperat;

(dirigitre a' ell.)

Mes per mi.

Res

(Id.)

Bueno.

Alt

(Id.)

Millo.

Pau Tre jo voldria gana
per proque menjarem tot.

(Arautreu cap al foro, se
gira per veure si venen
llocge mitau Albert y Roseta.)

No Per ell dejuna'...

Alt. Per ella...

Can (Creycutlor)

Pue veniu'?

Alt. (Coyruis)

ty!

No (Ed)

ty!

Alt No.

No No.

(Tornar a dintre)

Can Vaja, se' aiço' dura massa

eh haure' de du' a' san Boy!

Deu meu... Ja veruas, Maneta,

anem a menja' l'arros.

(Se'n van)

(Després de una pauneta
surt Porta y diu:)

Por. Si vegei que no dinaba
no estaria joeh cofoy;
se creuria que es per ell:
no ho mereix; a menja y
molt.

(Mutri fora. Tant Albert)

M. No' n tindria ella la culpa
que dejines per tant joeh.
Dihen que el dina' es a taula,
doncas, ayia, a dina' noy.

M. (A' n va)

Por. (Dintre)

Ah, ja ets aqui!

M. (22)

Ja men vaig.

Nos. (2d)

Los dos estem malament.

Pau (2d)

Rosa!

Nos. (2d)

Ja no he dit.

Pau (3d)

Y ara!

(Hurten, Albert, Noctay & D.,

Pau, ab totallo' ficut al

coll, gabinet y forquilla)

Nos. A n'ell, no l'vull veure mes.

Pau (Manjant.)

Pero volem fe' l'favor

de no ser tossuts?

No. Ab ell

no hi menjo més, no senyor.

Ab

(Apr.)

Si tot això me esta bé!

Jo no li hagués tolerat
al principi.

Pau

Me escolten?

Ab. Marieta!

Mar. Senyor!

Ab. Vervas;

portam el dinar.

Mar. Corrent.

(Mutis)

No.

(Apr.)

Y encara! burla l'infame!

Que desgraciada, deu meu!

Pau Però 'm voleu escoltar?

Nos.

(Plorant)

Infame!

Pau

(Convolant)

Rosa....

(Port Manita, y coloca

el dina d'Albert en una

taula)

Mar.

Aquí el té.

Nos.

(Ap)

Y se'l menja! Atipis em os
pre'l coll se li atraveses!

Pau

(Ap)

Vaja, no 'm voleu entendre
aixó no acabava 'be!

Alb

Es gustos aquest arroz!

No. Anitambé portamel.

Mar. desseguida.

(Mutri)

Pau

(Apl)

Mentres menjim.

(Alt.)

De, però jo que haig de fer?
a'na qui haig de contentar?

Ab qui dels dos menjaré.

Alt.

(Cridant la seva taula)

Aquí, papa!

No.

(Pl.)

Vingui aquí.

Pau

Ab Nos trossos comprendreu
que no' m' puch fe!

Alt.

In fi...

Don Com vulgui.

(Just Marieta ab lo diua
de Roseta y el coloco ab
una taula)

Don Veuras, ja ho arreglarem.

Tu, Marieta en'questa taula
serveixome el diua.

Mar.

(Sent unatis)

Al moment.

Don Hi ha gana noys?

Ab. Molta.

Don Massa.

Don Vejcin qui menjara mes.

Ab. Jo!

Don Jo!

Los dos Jo!

Pau Vaja, tots dos.

Mar. Cingui don Pau.

(Colocant lo dinar en la
taula del mitj.)

Pau Esta be'
deu anys sols.

(Mutis Marià. Pausa)

Que tal l'arros?

M Magnífich.

No Do.

Pau (Després de provarlo)

Si que ho es!

Sabeu noys que la Marià
sap guisa a' cuerno de rey?

No Si.

M I sobre tot l'arros.

(Pauca)

Can Yguiria fela que fem
 Sembla que nos heu divorciat.
 Si la gent se 'n adones
 no se 'n burlaria poch,
 vritat?

Res.

(Ab indiferencia)

Si.

Alb.

(Id.)

Podria ser.

(Ap)

Ahont es el vi?

Res.

(Ap)

Ahont es l'aigua?

Alb.

(Ap)

La te' ella.

Nos. (Apr)

La te ell.

Hb. (Apr)

De quin modo la recobro?

Nos (Apr)

Demanare' parlament?

Hb. (Apr)

Jo no puch pas rebuixarme.

(Nojant ab la mirada de Noretta)

Que?

Nos. (Id)

Que vols?

Nos Que desitjen?

Hb La anywlla del vi.

Nos La d'aigua.

Nos (Apr)

Un canje de presoners
demanan los enemichis.

(Mt)

Stigua Roseta, vi Albert.

Mt. Gracias papa'.

Do. Muchas gracias.

Pau No val la pena, maneu.

(Pausa)

(Mt)

Vejam si logro amitarlos.

(Mt)

Noleu escolta' un moment?

Do Si senyor.

Mt. Tot lo que vulgui.

Pau Endreu calma?

Do Si.

Mt. Ja ho crech.

Pau Ja uns dos anys que sou casats
y que un moment no us desien,
y heu tingut ab aquets dias
de disgustos... uns nou cents.

i Veritat que n'hi ha hagut
massa

de penas ab tan poch temps?

Mt. No 'm trinch la culpa.

Pau. Ni jo.

Pau Be, vaja, caputulen.

i Y sabeu lo que motiva
tants disgustos y torments
y mal humor y renyinas?

Mt. Los genits.

Pau. Si, no lliguem.

Pau. És perquè! Els dos pensen massa,
l'un ab l'altre, no ho dixiteu.

M. S'equivoca.

No. Ay, no, no!

Pau. No?

figureu-vos si ho sabré!

Vos domina de egoisme

una gran dosis, per cert,

que no os deixia està tranquil.

M. Que diu?

No. Que?

Pau. No'm destorben.

Sempre os esteu vigilant,

sobre tot, en el carrer,

las acciones y las miradas,

los pasos y movimientos.

¿ Que ho motiva? L'egoisme;

lo molt que vos estimeu.

Alb. No ho cregueu.

No. No.

Pan Criaturas;

ni jo he passat lo mateix.

Si vivint la teva mare,
de la teva part, Albert,
no hi havia pas setmana
que set cops no s'enfades.

¿ No sabeu, que ab la costum
lo carinyo s'adormeu?

Ja ve sab que l'matrimoni
que s'estima, sufreix mes.

En aquets moments d'enfado
os aburriu, si ho compreneu!

però dura tant poch rato
aquet rencor. Acosteu.

No'm regatejeu los passos.

Tant mateu sou ben dolents.

i no veieu que os parlo al cor

y estant separats no'm sent?

Albert, Rosa, es vostre pare

el que os crida ... Meus fills

meus!

(Ellos à costat y don

Pau los abraça.)

Naja, no sigueu tuncets
y eviteu me sufriments.

Lo que vosaltres teniu
de fer, segons jo comprenc,
es posar la confiança

entre els dos, com mana el
cel;

y si logren realitzarho
puer encara hi sou a temps,
no hi haura may mala cara,
estareu sempre contents,
no os faltareu al respecte,
ab carinyo os tractareu,
feliços ab la esperansa
de que vingui un angelet
a reforçar mes los llazos
que os van unir devant Deu.

No.

(Apr. y ab molt sentiment)

Cari be'm'ha fet plorar!

Mt.

(Apr)

No se'que sento, Deu meu!

Pau i Veritat que las reflexions
que nos ha fet lo pobre vell
vos han ablandit un pich?

Mb. Si, papa!

Nos. Me han fet molt be!

Ya'n'ami un doble consol
me ha proporcionat, pues crech
que voldra' nostre Senyor...

darnos... abiat... un...

Mb. Que?

Que dius? un nen?

Nos. (Rubricada)

Si.

Pau (Molt alegre)

Veritat?

Si, no se' que touch!

No. Que es?

San. Res, la emoció.

Mb. Ay, papá!

Ay papá que estich content.

No. No cridis, i no veus que hi ha
tantas personas presents?

Mb. Tot hom ho pot escoltar
no som pas sols, si dels cent
lo menos nosanta nou

los hi ha passat el mateix.

Ay, deu meu, que viuré a gust
y que feliç y content
tenint un fill al costat!

San. Vejam si vos curareu.

Mb. M'ell ja pots fe'l que vulgas,
may mei nos disgustarem.

que la dona que es honrada,
 compleix sempre el seu deber.

Escena última

Jois y Marieta

ab una ampollita

Mar. Senyoreta, l'aigua n'af

que envia . . .

No Donya Isabel?

Mar. La llevadora.

No.

(Reconvenint-la)

Marieta!

Mar.

(Estranyant-ho)

Es a' dir, que es cert?

Par Es di' que la llevadora,

Rosa, en te' coneisement?

Tere'avi!

M. Tere'frare!

No. Quis m'ho ha dit, Albert.

M. Ay, no se'lo que't farià!

Crech que boig me tornare!

(Abraça ab efusió a' Rosa)

Pau Albert, adios.

M. Ahont va'?

Pau No dormo a'casa.

No. Ay bon Deu!

M. Tahont dormirà'?

Pau Deuieu corre,

que no dormire' al carré!

No. Pero, perquè'?

Pau (Ay)

Que li dich?

(Mt)

Veurais, com las praus ja heu fet,
potse' dormir no podria...

y ja sabo com son els vells

cualsevol cosa 'ns desvetlla...

y jo tinch son, francament

Mt. Vaja, no'm vingui ab caborias

ave que estarem tant be'

nos vol deicia'? no ho consento!

Don. So tan groch.

Pau. Donchs, no'm parlem.

Ara a' d'ina que's refreda!

Mt. Sens convidar! Sens di rei'?

Li diran mal educat!

Pau. Ya que tu ho vols, serc'atent.

Juntans el dina, Marieta.

(Al publich)

Poch y cendra, sols ha estat
aquet juguet, i no es veritat?
Donchs ventin una miqueta
juntant las mans, y no res
quedara de aquetas cendras,
conque piquin, perque de cendras
se'n recordin un poch mes.

(Assentans tots alre-
dors de la barlo y car-
ta Tel.)

Prou

COPISTERIA
DE FRANCISCO LOPRE
TARRAGONA

